

מדוע הן כה מעטות? מה חוסם אותן? האם יש קנוניה של גברים נגדן? האם הן אשמות בעצמן?

הנשים הפוליטיות

הרוב הגדול של חברי הכנסת אינם מגיעים למישכן הירושלמי בדרך של הצנחה. יש שגרירים לשעבר (כמו בנימין נתניהו), יש אלופים (כמו עוזר וייצמן בשעתו), יש בעלי שמות מצלצ'לים (כמו בנימין זאב בגין), שדרכס היתה קלה. אולם הח"כ מן השורה במפלגה גדולה מגיע אל המנוחה

לבעייה עצמה. נשים "משוריינות", המגיעות לכנסת כאמצעות סידור מיוחד כזה, במקומות המגיעים כעצם לגברים, בוודאי אינן מוכיחות שהנשים הגיעו לרמה של שיוויון. הן תהיינה "נשים מטעם", כמו שיש "ערכים מטעם", ומיזרחיים מטעם". אפשר להתוכח על השיוויון כעל

השערוריה שהתלוותה להרכבת הרשימה של הליכוד לכנסת ה-12, ש"בה אין אף אשה אחת לפני המקום הר"הפנתה את תשומת-הלב לתופעה זו. שרה רורון נשארה בשוליים ולימור ליכנת מעבר לזה. תהיינה התוצאות של הבחירות הר"קרבנות כאשר תהיינה, ברור כבר עתה

גילה רוזן, העולם הזה

ציפי מנשה, העולם הזה

חיילת צה"ל (בובה בתצוגה) מדוע לא אלופה?

ישראל, שהשכילה לשים אשה בראש ממשלתה. גם קודם לכן הצטיירה ישראל כארץ שבה התגשם שיוויון הנשים הלכה למדע עשה. הרי ישראל היא מולדת הקיבוץ, שבו הגיעה האשה לשיא השיוויון. ותצלומים ללא-ספור פיארנו את חיילת צה"ל, היפהפיה המחזיקה בעוון. אולם ישראל היא כיום אחת המדינות המפגרות בעולם המערבי מבחינת מעמדה של האשה, וכיבוד כחיים הר"פוליטיים.

כ"רזה מפורסמת של תנועה פמיניסטית אמריקאית הראתה את גולדה מאיר, ראש ממשלת ישראל, ומי"תחתה המילים: "כן, אבל האם היא יודעת לתקתק במכונה?" הכרזה היתה אמורה לשים ללעג את הגברים, המאמינים כי הנשים אינן מסוגלות למאומה מלבד עבודות "נחותות", כמו זו של מזכירה. והנה גולדה מאיר, מדינאית בעלת מעמד בינלאומי מ"שהכניעה גברים גדולים וחשובים. תוך כדי כך גם העלתה על נס את

שולמית אלוני, 1974 (עם בעלה ראובן) מ' נשאר בבית?

שרה הורון (ומזכירה ירדנה מלר) להתחיל מאוחר מדי?

אולה בהן להזניח את הילדים?

ההנחה בבתי-המחוקקים רק אחרי שנים ארוכות של פעילות מיפלגתית. מקום בכנסת אינו ניתן במתנה. אין הוא אלא גולת-הכותרת של פעילות של שנים רבות וארוכות. ח"כ טיפוסי מתחיל את דרכו כעסקן קטן בסניף של המפלגה. הוא הולך לאסיפות של הסניף, מבליט את עצמו בזכות פעילותו, קושר קשרים, משמיע דברים, מקשיב לנאומים אינספור. לאט-לאט הוא עולה בדרגה, מתחיל להתבלט במישור המחוזי והארצי, מצטרף לסיעות, רוקם קנוניות, מקשיב ונאם, נואם ומקשיב.

אמצעי יעיל לקידום השיוויון. אותו הוויכוח נטוש בארצות-הברית על שיריון מקומם של שחורים באוני"ב בריסות "פעולה חיובית" או אפלייה לטובה". התומכים בכך טוענים כי רק בדרך זו ניתן לקדם בהדרגה את השחורים, עד שיתפסו את מקומם בזכות כישוריהם. המתנגדים רואים בכך אמצעי פסול. אך גם אילו "שוריינו" מקומות לנשים ברשימת הליכוד, כפי ששוריינו ברשימת-המערך, הרי לא היה הדבר פותר את הבעייה.

כי יהיו בה פחות נשים מאשר בכנסות האחרונות, שגם בהן היוו הנשים מיעוט זעיר. הנשים, המהוות 50.2 אחוזים באוכלוסיה, הן בכנסת הנוכחית מיעוט מבו"של של 8.3 אחוזים.

נשים משוריינות?

ב עיקבות המאבק בליכוד — ולפנייכן במערך — היו שדרשו להבטיח לנשים חלק הרבה יותר גדול בכנסת, באמצעות שיריון. ריישה זו הרגיזה הרבה גברים, וגם הרבה נשים. יש בה משהו מעליב. שהרי מי שתובע "לשוריינו" מקומות לנשים, קובע שאין כוחו של הנשים להגיע לייצוג מתאים בדרכים רגילות. משמע: בלי עזרה מיוחדת וסידורים חריגים, אין הנשים יכולות להגיע אף לירי ייצוג מינימלי. היו נשים שראו בכך עלבון למין הנשי. היו גברים שראו בכך אפלייה בלתי-נסבלת לרעתם. כך או כך, ברור כי אין בכך פיתרון

נאומים אין-ספור
ה שאלה אינה מתחילה בכנסת. היא מתחילה בדרג הרבה יותר נמוך.

ותכונות: זמן. כדי לעשות קאריירה פולי"טית "נורמלית" צריך אדם לבלות